

Aan MINDEF en STASDEF
Van PDGB
Afgestemd met CDS, DJZ, HDFC, DCO
In afschrift aan

TER BESLISSING

Datum
5 augustus 2025
Onze referentie
D2025-003986/
MINDEF20250030480

Opgesteld door

KD: Ambtelijke leiding
T
M
@mindef.nl

Aantal bijlagen
1

Nota

Kamerbrief Stand van zaken en vervolgstappen Defensie enquête

Aanleiding

In eerdere kamerbrieven, waaronder 'Onze mensen, onze toekomst; meer, beter en sneller' (Kamerstuk 33763 nr. 161, 24 maart 2025) en 'Enquête dienmodel Defensie' (Kamerstuk 36592 nr. 2, 3 oktober 2024), is de Kamer geïnformeerd over de plannen om een vrijwillige Defensie enquête in te voeren die moet bijdragen aan het vergroten van de totale instroom bij Defensie. Tijdens het laatste Commissiedebat personeel is toegezegd om de Kamer voor de begrotingsbehandeling te informeren over welke stappen in wetgeving nodig zijn om het dienmodel/de enquête een meer verplichtend karakter te geven (TZ202506-070). Met gevoegde brief brengen we de Kamer op de hoogte van de stand van zaken en wordt uiteen gezet welke vervolgstappen Defensie voornemens is te zetten met betrekking tot de Defensie enquête.

Geadviseerd besluit

Instemmen met gevoegde Kamerbrief en deze begin september aan de Kamer verzenden.

Kernpunten

- In deze Kamerbrief geven we een stand van zaken met betrekking tot de vrijwillige wervende enquête.
- Vooruitlopend op een wettelijke grondslag om de enquête naar de hele doelgroep van 17 – 27 jarigen te mogen sturen, hebben we toestemming van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) om middels een QR-code bij de Dienstplichtbrief nog dit jaar alle 17-jarigen te kunnen bereiken. Zij ontvangen de Dienstplichtbrief daarmee dit jaar voor de tweede keer.
- In het najaar beginnen we met het aanschrijven van alle 17-jarigen; dat betreft zo'n 200.000 jongeren.
- Invullen van de Defensie enquête is uiteraard op vrijwillige basis. Dat zal ook worden benadrukt in communicatie. Daarbij wordt ook onderstreept dat als iemand er nu vrijwillig voor kiest om de enquête in te vullen, hij of zij niet later alsnog verplicht wordt opgeroepen voor de dienstplicht op basis van de ingevulde informatie. Als de opkomstplicht weer wordt ingevoerd dan kan iemand uiteraard wel worden opgeroepen, maar daarbij speelt een wel of niet ingevulde enquête dan geen rol.
- Via de Wet op de Defensiegereedheid wordt gewerkt aan een wettelijke grondslag om de hele doelgroep van 17 – 27 jarigen via een aparte brief te kunnen benaderen.
- Op dit moment is er voldoende animo om op vrijwillige basis voor Defensie te werken. We moeten er echter ook rekening mee houden dat de verwachte groei achterblijft of dat we sneller moeten groeien dan voorzien.
- Defensie moet verantwoordelijkheid nemen en zich voorbereiden op alle mogelijke scenario's. Daarom is het noodzakelijk dat Defensie een aanvullend instrumentarium in handen krijgt om de groei van het personeelsbestand te kunnen versnellen. Dat betekent

dat we de kaderwet Dienstplicht zullen uitbreiden en de voorbereidingen treffen om de enquête inhoudelijk aan te passen zodat deze, mocht dat nodig zijn, een selecterend en verplicht karakter kan krijgen. Dat betekent niet dat we die stap ook al gaan zetten, maar we moeten er wel klaar voor zijn. Het besluit om op te schalen zal altijd een kabinetsbesluit zijn.

Toelichting

De enquête is opgedeeld in drie onderdelen. De eerste vragen richten zich op algemene voorkeuren en interesses (onder meer opleidingsniveau en richting). Het tweede deel peilt in hoeverre iemand interesse heeft om te werken bij Defensie en zo ja, voor welke (krijgsmacht)onderdelen. Het laatste onderdeel van de enquête kan facultatief worden ingevuld en vraagt naar de vaardigheden en capaciteiten van personen. De enquête sluit af met een overzicht van de mogelijkheden die er zijn om te werken bij Defensie.

In de Dienstplichtbrief en in de verdere communicatie zal worden benadrukt dat het gaat om een vrijwillige enquête en dat er geen gevolgen aan vast zitten als iemand er voor kiest de enquête niet in te vullen. Iemand die ervoor kiest de enquête in te vullen heeft verschillende opties. Daarnaast wordt ook benadrukt dat de ingevulde informatie nooit zal worden gebruikt om je op een later moment op te roepen voor de dienstplicht.

Financiële overwegingen

Het verzenden van de Defensie enquête past binnen de hiervoor gestelde financiële kaders.

Juridische overwegingen

- Er is op dit moment geen wettelijke grondslag om de volledige doelgroep van 17–27-jarigen actief een wervende enquête toe te sturen over vrijwillige indiensttreding bij Defensie.
- Het wetsvoorstel over de Wet op de Defensiegereedheid bevat *wel* een expliciete grondslag voor het uitvoeren van een dergelijke enquête. Zolang dit voorstel nog niet in werking is getreden, kan deze grondslag nog niet worden gebruikt. Daarom is de enquête ingericht binnen de kaders van de bestaande wetgeving.

Het gebruiken van persoonsgegevens voor het versturen van de enquête

- De enquête mag onder voorwaarden worden meegestuurd met de dienstplichtbrief. De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) is onder andere verantwoordelijk voor het beheer van de Basisregistratie Personen (BRP). De RvIG heeft geoordeeld dat deze enquête met QR-code valt binnen de reikwijdte van het bestaande autorisatiebesluit voor het versturen van de dienstplichtbrief.

Het verwerken van de persoonsgegevens via de enquête zelf

- Zolang er nog geen wettelijke grond is voor het verwerken van de persoonsgegevens, vindt deze plaats op basis van uitdrukkelijke toestemming. Deze moet vrij gegeven, geïnformeerd en ondubbelzinnig zijn.

Communicatie

Er wordt een communicatieplan opgesteld. Er zal uitgebreid intern en extern worden gecommuniceerd over de enquête. De verwachting is dat de enquête ook veel media-aandacht zal krijgen. Daarvoor zal een lijn van woordvoering worden opgesteld. Begin september wordt ook een kamerbrief verstuurd over de stand van zaken met betrekking tot de enquête en de te zetten vervolgstappen.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum

5 augustus 2025

Onze referentie

D2025-003986/

MINDEF20250030480

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

